

Seat No. : _____

JA-112

January-2016

B.A., Sem.-I

**Elective (EC-II) 105 : Indian Culture and Indology
(Glimpses of Indian Culture : Ancient Period)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. ભારતીય સંસ્કૃતિના મુખ્ય લક્ષણો વર્ણવો. 14
અથવા
હડપ્પા સભ્યતાએ સ્થાપત્યકલા ક્ષેત્રે કરેલી પ્રગતિ નિરૂપો.
2. વેદનો અર્થ સમજાવી, વેદની ચાર સંહિતાઓનો પરિચય કરાવો. 14
અથવા
વેદકાલીન આર્યોની ધર્મભાવના નિરૂપો.
3. અનુવેદકાલીન ભારતની સામાજિક સ્થિતિ આલેખો. 14
અથવા
અનુવેદકાલીન આર્થિક જીવન વર્ણવો.
4. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : 14
  - (1) ભૌગોલિક ભિન્નતા
  - (2) હડપ્પાકાલીન ધાર્મિક જીવન
  - (3) વેદકાલીન સમાજમાં આશ્રમ વ્યવસ્થા
  - (4) ઉપનિષદોનું તત્ત્વજ્ઞાન
5. (અ) ટૂંકમાં જવાબ લખો. 7
  - (1) ભારતીય સંસ્કૃતિની રાજકીય ભિન્નતાઓ જણાવો.
  - (2) હડપ્પા સભ્યતામાંથી કયા પ્રાણીઓના શિલ્પો મળ્યા છે ?
  - (3) હડપ્પા સભ્યતામાંથી રમત-ગમતના કયા સાધનો પ્રાપ્ત થયા છે ?
  - (4) વેદકાલીન સમાજમાં પ્રચલિત ચાર વર્ણો જણાવો.
  - (5) વેદકાલીન આર્થિક જીવનમાં પશુપાલન તરીકે કયા-કયા પશુઓનો ઉપયોગ થતો ?
  - (6) ષડ્દર્શનોના નામ જણાવો.
  - (7) અનુવેદકાલીન ધાર્મિક જીવનમાં દેવોની કૃપા મેળવવા માટે કઈ પ્રથા ચાલુ થઈ હતી ?

(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો.

7

- (1) હડપ્પા સભ્યતાના આર્થિક જીવનમાં જળમાર્ગના વેપારના પ્રતિક તરીકે _____ ના ચિહ્નો મળ્યા છે.
  - (2) હડપ્પા સભ્યતામાંથી ભગવાન શિવનું _____ સ્વરૂપ મળી આવ્યું છે.
  - (3) વેદકાલીન સંસ્કૃતિ _____ પ્રધાન હતી.
  - (4) વેદોનું સંપાદન _____ કર્યું હતું.
  - (5) વેદના મંત્રોને સમજવા માટે _____ એ અષ્ટાધ્યાયી વ્યાકરણની રચના કરી.
  - (6) અનુવેદકાલ દરમ્યાન ગોવિકર્તા _____ ખાતાનો અધિકારી હતો.
  - (7) અનુવેદકાલનો કાયદો અને દંડ _____ ગ્રંથોને આધારિત હતો.
-

Seat No. : _____

JA-112
January-2016
B.A., Sem.-I

Elective (EC-II) 105 : Indian Culture and Indology
(Glimpses of Indian Culture : Ancient Period)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Describe the main features of Indian Culture. **14**
OR
Narrate the progress of Harappan Civilization in the field of Architecture.
2. Explain the meaning of 'Ved' and give an idea about the four Samhitas. **14**
OR
Describe the religious spirit of Arya during the Vedic period.
3. Sketch the social condition of India during the Post-Vedic Period. **14**
OR
Narrate the economic life during the Post-Vedic Period
4. Write a short notes on any **two** of the following : **14**
  - (1) Geographical diversity
  - (2) Religious life of Harappan period.
  - (3) Ashram system in society of Vedic period.
  - (4) Philosophy of Upanishadas
5. (A) Answer in brief : **7**
  - (1) Give the political diversities of the Indian Culture.
  - (2) Which idols of animals have been availed of the Harappan Civilization ?
  - (3) Which playing instruments have been availed of the Harappan civilization ?
  - (4) State the four varnas existed in society of Vedic period.
  - (5) Which animals were used for animal husbandry in economical life of Vedic period ?
  - (6) Explain the names of the Shadadarshan.
  - (7) Which tradition was going on to receive the blessings of God in religious life during the Post-Vedic period ?

(B) Fill in the blanks :

7

- (1) The signs of _____ have been availed as a symbol of trade through sailing of Harappan civilization.
  - (2) _____ form of Lord Shiva was obtained in Harappan Civilization.
  - (3) Vedic culture was _____ dominated.
  - (4) Four Vedas were edited by _____.
  - (5) Ashtadhyayi grammar was written by _____ for understanding Vedic mantras.
  - (6) Govikarta was the officer of _____ department during the Post-Vedic period.
  - (7) Post-Vedic periods Law and Punishment was dependent on _____ granths.
- _____